

Dosarul nr. 2ra-1863/19

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (judecător E. Bolocan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători L. Bulgac, G. Dașchevici și A. Panov)

Î N C H E I E R E

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nadejda Filip, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasiliu Rotari împotriva Nadejdei Filip, intervenient principal de partea reclamantului Vasiliu Rotari – Diana Rotari, cu privire la partajarea în natură a bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Nadejda Filip și menținută hotărârea din 14 noiembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași

c o n s t a t ă :

La 06 decembrie 2016, Vasiliu Rotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nadejdei Filip, intervenient principal de partea reclamantului Vasiliu Rotari – Diana Rotari, cu privire la delimitarea în natură a câte 1/2 cotă-parte din casa de locuit individuală cu suprafața de 138, 4 m², nr. cadastral XXXXX.01, și din terenul cu suprafața de 0, 0582 ha, nr. cadastral XXXXX, amplasate pe XXXXX, și încasarea cheltuielilor de judecată. Totodată, reclamantul Vasiliu Rotari, intervenient principal de partea reclamantului Vasiliu Rotari – Diana Rotari, a solicitat numirea expertizei privind stabilirea variantelor de partajare a bunurilor imobile nominalizate, care să fie efectuată de către expertul Anatolie Achimov (f.d. 3-5, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamantul Vasiliu Rotari, intervenient principal de partea reclamantului Vasiliu Rotari – Diana Rotari, a relatat că prin contractul de vânzare-cumpărare din 09 octombrie 2013, autentificat de notarul public Hristofor Cheșcu și înregistrat sub nr. 4247, Vasiliu Rotari a cumpărat de la Evdochia Rotari 1/2 cotă-parte din casa de locuit individuală cu suprafața de 138, 4 m², nr. cadastral

XXXXX.01, și din terenul cu suprafața de 0, 0582 ha, nr. cadastral XXXXX, amplasate pe XXXXX.

Reclamantul a susținut că cealaltă 1/2 cotă-parte din bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX.01 și XXXXX aparține Nadejdei Filip cu drept de proprietate, acestea nefiind delimitate conform cotelor-părți în natură.

Reclamantul a indicat că începând cu anul 2014, relațiile sale și ale Dianei Rotari cu Nadejda Filip au devenit ostile, deoarece Nadejda Filip le crea în permanență obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX.01 și XXXXX.

În drept, reclamantul a făcut trimitere la prevederile art. 357 și 361 din Codul civil.

Prin hotărârea din 14 noiembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată. S-a stabilit 1/2 cotă-parte reală din terenul cu nr. cadastral XXXXX, amplasat pe XXXXX, egală cu S1=291 m²/34 952, 5 lei: parcela de teren cu S1=291 m², în p.p. la-2-3-4-5-5a-7-8-9-10-11-12-13-14-1a, planul (releveul) construcțiilor primei părți cu 1/2 cotă-parte din bunul imobil format din casa de locui cu nr. cadastral XXXXX.01 – coproprietarului Nadejda Filip. S-a stabilit 1/2 cotă-parte reală din terenul cu nr. cadastral XXXXX, amplasat pe XXXXX, egală cu S1=291 m²/34 952, 5 lei: parcela de teren cu S1=291 m², în p.p. la-1-1a-14-13-12-11-10-9-8-7-5a-6-1, planul (releveul) construcțiilor părții a doua cu 1/2 cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.01 – coproprietarilor Vasilii Rotari și Diana Rotari. S-au încasat în beneficiul lui Vasilii Rotari și al Dianei Rotari, din contul Nadejdei Filip, suma de 150 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și suma de 2 400 lei cu titlu de cheltuieli de efectuare a expertizei judiciare, iar în total, suma de 2 550 lei. În rest, au fost respinse ca neîntemeiate pretențiile reclamantului. S-a încasat în beneficiul statului, din contul Nadejdei Filip, suma de 1 947, 57 lei cu titlu de taxă de stat la depunerea și examinarea cererii de chemare în judecată (f.d. 24-27, vol. II).

La 22 noiembrie 2018, Nadejda Filip a declarat apel împotriva hotărârii din 14 noiembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași (f.d. 23, vol. II).

Prin decizia din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Nadejda Filip și menținută hotărârea din 14 noiembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași (f.d. 71-75, vol. II).

În motivarea soluțiilor adoptate, instanțele ierarhic inferioare au făcut referire la dosarul tehnic și la dosarul cadastral al bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX.01 și XXXXX, cât și la hotărârea judecătorească din 17 octombrie 1983, din care rezultă că terenul aferent casei de locuit individuale nu a constituit obiect al partajării.

Instanțele ierarhic inferioare au relevat că expertul judiciar Anatolie Achimov în raportul de expertiză nr. 134 din 10 mai 2018 a identificat o singură variantă de partajare a bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX.01 și XXXXX, iar Nadejda Filip nu a înaintat pretenții proprii împotriva lui Vasilii Rotari și Dianei Rotari.

Cu referire la argumentul Nadejdei Filip privind pretensele dificultăți ale

acesteia de acces la subsolul casei, ca urmare a partajării în natură a terenului cu nr. cadastral XXXXX, instanțele ierarhic inferioare au menționat că Nadejda Filip este în drept să solicite instanței de judecată, printr-o acțiune civilă separată, instituirea unei servituți în scopul accesului la subsolul casei.

În ceea ce privește problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată, instanțele ierarhic inferioare au indicat că Nadejda Filip urmează să achite în beneficiul statului suma de 1 947, 57 lei cu titlu de taxă de stat pentru cererea de chemare în judecată, care reprezintă 3% din valoarea de piață a terenului cu nr. cadastral XXXXX, ca urmare a admiterii de către instanța de judecată a pretenției privind partajarea acestui teren.

La 15 iulie 2019, Nadejda Filip, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, a declarat recurs împotriva deciziei din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a acesteia și a hotărârii din 14 noiembrie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, precum și trimiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Strășeni, sediul Călărași, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurenta Nadejda Filip, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, a susținut că instanțele ierarhic inferioare au pus la baza soluțiilor adoptate raportul de expertiză nr. 134 din 10 mai 2018, dându-i o apreciere greșită.

Recurenta consideră că din raportul de expertiză nr. 134 din 10 mai 2018, rezultă că accesul ei la subsol și la terenul aferent este de mai puțin de un metru, prin care fapt a fost revizuită hotărârea judecătorească din 17 octombrie 1983.

Astfel, recurenta a mai invocat că prin raportul de expertiză nr. 134 din 10 mai 2018, a fost lipsită la accesul liber la partea sa de casă și i s-a închis accesul liber la 2 ferestre, deoarece o parte din lotul de teren atribuit lui Vasiliu Rotari i-a fost atribuit lângă partea ei de casă, ceea ce ar putea duce la eventuale conflicte.

La fel, recurenta a evidențiat că reaua-credință a lui Vasiliu Rotari este dovedită prin fotografia efectuată de expert, anexată la materialele cauzei, din care se observă că subsolul este îngradit până la colțul părții de casă a recurteii, aceasta neavând acces la subsol.

În continuare, recurenta a declarat că atunci când terenul se afla în posesia sa, a construit un pridvor de protecție care costă 3 967 lei, care a fost atribuit lui Vasiliu Rotari, însă acesta nu a fost obligat să-i achite o sultă recurteii.

De asemenea, recurenta a afirmat că gardul cu lungimea totală de 21m, cu valoarea de 16 345 lei, a fost construit de ea și de fostul său soț, însă instanța de judecată i-a atribuit doar 3, 7 m din gard, fără ca Vasiliu Rotari să fie obligat să-i achite o sultă recurteii.

Recurenta a menționat că Primăria or. Călărași urma a fi atrasă în proces și să prezinte în ședința de judecată planul terenului partajat de Primăria or. Călărași la momentul dării în exploatare a casei de locuit în anul 1986.

Recurenta a notat că prima instanță greșit a soluționat problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată, deoarece a respins pretenția privind partajarea casei de locuit, iar valoarea a 1/2 cotă-parte din teren este în sumă de 34 952, 5 lei.

La 03 septembrie 2019, intimații Vasiliu Rotari și Diana Rotari au depus referință la recursul declarat de Nadejda Filip, reprezentată de avocatul Ludmila

Bîrcă, solicitând considerarea acestuia ca inadmisibil (f.d. 104-107, vol. II).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum rezultă din materialele cauzei, în fișa de însoțire nr. 5012 este indicat că la 15 mai 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentei Nadejda Filip copia deciziei integrale din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 76, vol. II).

Însă, la materialele cauzei nu este anexat avizul de primire de către recurenta Nadejda Filip a copiei deciziei integrale din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, completul consideră că recurenta Nadejda Filip, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, care a declarat recursul la 15 iulie 2019, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului declarat de Nadejda Filip, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele raționamente.

Conform art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alin. (2) și (3) ale art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Respectiv, completul relevă că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Nadejda Filip, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, acestea nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai

asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, completul accentuează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume dacă se invocă aprecierea arbitrară a probelor de către instanța judecătorească sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Însă, din recursul declarat de Nadejda Filip, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă garanțiilor unui proces echitabil, consfințite la art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe calea recursului pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Totodată, completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 02 octombrie 2014), iar în concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul notează că argumentele invocate în recurs nu au vocația de a duce la modificarea soluției în prezenta cauză, or acestea nu atestă examinarea raportului juridic litigios de către instanțele ierarhic inferioare cu încălcarea normelor de drept material și procedural sau a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nadejda Filip, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nadejda Filip, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, împotriva deciziei din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasiliu Rotari a împotriva Nadejdei Filip, intervenient principal de partea reclamantului Vasiliu Rotari – Diana Rotari, cu privire la partajarea în natură a bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan